

OSVRT NA JEDNO DJELO TOMISLAVA GOTOVCA IZ MEĐUNARODNE POKLON ZBIRKE CRTEŽA, GRAFIKE I MALE SKULPTURE

IM 50, 2019.
IZ MUZEJSKE TEORIJE I PRAKSE
MUSEUM THEORY AND PRACTICE

RADA DRAGOJEVIĆ ČOSOVIĆ □ Muzejske zbirke Centra za kulturu Vela Luka

sl.1. Tomislav Gotovac: *Sarah II*, 1977. – 1981.
drvo, tiskane publikacije
objekt od šest dijelova; dimenzije pojedinog
elementa 20 x 20 x 13 cm
Foto: Boris Cvjetanović
Centar za kulturu Vela Luka
Ljubaznošću Sarah Gotovac / Institut
Tomislav Gotovac, Zagreb

Veliko zadovoljstvo i radost za svakog muzealca, pogotovo za nas koji djelujemo u malim i perifernim sredinama, jest odlazak na radionicu, kongres ili seminar u neku veću gradsku sredinu, a osobito nam je zadovoljstvo odlazak na otvorenje neke važne izložbe ili, pak, na otvorenje nekoga novog muzejsko-galerijskog prostora. Osim upoznavanja s novim strukovnim projektima, to je prilika za susret s kolegama, razmjenu iskustava, dobivanje ponekog savjeta i nove ideje, a kad je riječ o struci, za sagledavanje vlastite trenutačne pozicije, otvaranje nekih novih mogućnosti ili za uspostavu suradnje, ukratko, za pogled iz nekog posve novog kuta.

Odlazak na otvorenje nove muzejske zgrade i novih prostora Muzeja moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci i velike retrospektivne izložbe Tomislava Gotovca *Anticipator kriza – Kuda idemo ne pitajte* potkraj rujna 2017. na novoj adresi, u bivšoj tvornici *Rikard Benčić*, bilo mi je veliko zadovoljstvo. Otvorenje novoga muzejskog prostora u Rijeci, k tome popraćeno i velikom retrospektivnom izložbom neovanguardnoga, konceptualnog, filmskog, medijskog i performans umjetnika Tomislava Gotovca, svakako je bio događaj koji se nije

smio propustiti. Za takvu prigodu nije bilo teško zaputiti se s Korčule prema Splitu, zatim krenuti za Zagreb i organiziranim autobusom sa zagrebačkoga Autobusnog kolodvora krenuti prema Rijeci, pogotovo zato što je na retrospektivnoj izložbi Tomislava Gotovca bilo prezentirano i jedno njegovo djelo iz fundusa Centra za kulturu Vela Luka.

Naime, nakon što su obavljene sve potrebne administrativne predgradnje za posudbu djela, jedan rad Tomislava Gotovca iz Međunarodne poklon zbirke crteža, grafike i male skulpture za koju sam zadužena i čija sam kustosica, bilo je posuđeno Muzeju moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci za potrebe Gotovčeve retrospektivne izložbe. Prije negoli je izloženo u Rijeci, djelo je restaurirano zahvaljujući Institutu *Tomislav Gotovac* iz Zagreba.

Naime, u travnju 2014. obratio nam se kolega Darko Šimićić iz Instituta *Tomislav Gotovac* s molbom za posudbu djela Tomislava Gotovca iz našeg fundusa. Budući da je taj Institut osnovan s misijom da čuva i istražuje Gotovčevu ostavštinu kako bi njegov rad bio prikazan javnosti i dostupan korisnicima, Institut je ponudio da o

sl.2. Tomislav Gotovac: *Sarah II*, 1977 – 1981.
Postav na retrospektivnoj izložbi Tomislava
Gotovca u Muzeju moderne i suvremene
umjetnosti u Rijeci, 2017.
Foto: Damir Žizić
Ljubaznošć Sarah Gotovac / Institut
Tomislav Gotovac, Zagreb

svom trošku poduzme sve potrebne mjere da se posao restauriranja stručno obavi te da se cijeli proces profesionalno fotografira za potrebe dokumentiranja i reproduciranja u stručnim publikacijama.

Posudba, restauracija i fotografiranje djela Tomislava Gotovca iz naše zbirke uklapa se u primarnu zadaću Instituta *Tomislav Gotovac*, a to je čuvanje i obrada njegove umjetničke ostavštine.

Objekt su u svibnju 2016. restaurirale Daniela Ratkajec i Sandra Juranić, restauratorkice umjetnina na papiru. Radi dokumentiranja i reproduciranja, Institut je za fotografiranje objekta angažirao Borisa Cvjetanovića. Nakon restauracije u Zagrebu i izložbe u Rijeci, djelo je vraćeno Centru za kulturu Vela Luka i trenutačno se nalazi u muzejskoj čuvaonici, zajedno s ostatim vrijednim djelima umjetničkog fundusa te veloveluke ustanove.

Međunarodna poklon-zbirka crteža, grafike i male skulpture, čiji je dio navedeni Gotovčev rad, nastala je donacijama domaćih i stranih umjetnika nakon što je Vele Luku prvog dana ljeta 1978. u ranim jutarnjim satima pogodio veliki plimni val i mjestu nanio golemu materijalnu štetu.

U ime Inicijativnog odbora (koji su činili Fran Kršinić, Kosta Angeli Radovani, Azra Begić, Stane Bernik, Sreto Bošnjak, Stojan Ćelić, Petar Omčikus, Ante Marinović, Boris Petkovski i dr.), Slobodan Dragojević, predsjednik tadašnje Mjesne zajednice Vele Luke, uputio je dopis na adrese brojnih umjetnika. Za prikupljanje djela ove vrijedne zbirke zasluzni su umjetnici Kosa Bokšan, Petar Omčikus i Ante Marinović, koji su prikupili respektabilan broj djela, mahom renomiranih domaćih i stranih umjetnika s područja bivše Jugoslavije i svjetski priznatih umjetnika.

Tako su u toj vrijednoj zbirci zastupljeni autori Jesus Raphael Soto, Edo Murtić, Henry Moore, Tadeusz Kantor, Valerio Adami, Ivan Picelj, Ivan Kožarić, Oto Logo, Vlado Martek, Željko Jerman i mnogi drugi.

Djelo Tomislava Gotovca iz umjetničkog fundusa Centra za kulturu Vela Luka nosi naziv *Sarah II*. Nastalo je 1981. prema projektu iz 1977. Rad je izrađen od papira, drva i željeza. Papirnati je dio napravljen od identičnih brojeva stripa *Alan Ford* (*Alan Ford*, br. 199, 31. prosinca 1980.), a drvo je jelovina. Unutar drvenih okvira dimenzija 22 cm x 22 cm x 13 cm metalom je pričvršćeno po 26 stripova *Alan Ford*. Tomislav Gotovac to je djelo 31. ožujka 1981. darovao umjetničkoj Zbirci u Veloj Luci.

Zajedno s ostatim djelima iz Zbirke, objekt je bio izložen u sklopu stalnog postava u izložbenom prostoru Centra za kulturu Vela Luka. U 1980-im godinama, zajedno s Arheološkom zbirkom Vela spila, Međunarodna poklon zbirka crteža, grafike i male skulpture dominirala je kulturnom i umjetničkom ponudom Vele Luke, a Centar za kulturu Vela Luka, uz arheološki lokalitet Vela spila, bio je neizostavan punkt pri posjetima mjestu i zapadnom dijelu otoka Korčule. Početkom 1990-ih, u vrijeme Domovinskog rata, zbog sigurnosnih razloga Međunarodna poklon zbirka crteža, grafike i male skulpture smještena je u muzejsku čuvaonicu. Uvidom u stanje Zbirke utvrđeno je da su pojedine umjetnine djelomično oštećene i da im je potrebna restauracija.

Od 2002. Zbirka je nekoliko puta u manjem opsegu prezentirana javnosti, veći broj grafika opremljen je novim okvirima, a pojedina su djela iz Zbirke nekoliko puta posuđena za izložbe (Koroškoj galeriji likovnih umjetnosti u Slovenj Gradecu, za izložbu *Henry Moore Comes Back*;

Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu, za izložbu *Socijalizam i modernost*; Muzeju moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci, za izložbu *Anticipator kriza – Kuda idemo ne pitajte*). Nakon što je Centru za kulturu Vela Luka potkraj 2007. dodijeljen informatički program M++, sva su djela iz Zbirke fotografirana i unesena u sustav, a djelo Tomislava Gotovca evidentirano je oznakom MPZ-
188

Planirano je da djelo Tomislava Gotovca *Sarah II*, zajedno s ostalim vrijednim djelima Međunarodne poklon zbirke, crteža, grafičke i male skulpture, od ljeta 2020. bude stalno izloženo u Centru za kulturu Vela Luka i da se šira javnost ponovo upozna s tom vrijednom Zbirkom.

Velika hvala Institutu *Tomislav Gotovac*, koji je zaslужан za restauraciju djela, muzejskoj savjetnici Jadranki Vin-terhalter na pomoći i Muzeju moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci, na čiji je poticaj umjetničko djelo značajnoga hrvatskog umjetnika iz male otočne ustanove postalo dostupno javnosti i širokom kružgu posjetitelja.

Primlieno: 20. svíňna 2010

A WORK OF TOMISLAV GOTOVAC FROM THE INTERNATIONAL DONATION COLLECTION OF DRAWINGS, PRINTS AND SMALL- SCALE SCULPTURES

At the end of September 2017, in the major retrospective exhibition of the artist Tomislav Gotovac called *Anticipator of crises – Where we are going to* don't ask held in the new premises of the Museum of Modern and Contemporary Art in Rijeka at its new address in the former Rikard Benčić factory, one work of the artist kept in the holdings of the Museum Collections of the Vela Luka Culture Section was shown.

The work bears the title *Sarah II*, and was created in 1981. The work, the object, that is, is made of paper, wood and iron. In association with the Tomislav Gotovac Institute, the work was restored and photographed for the purpose of documentation and being reproduced in specialised publications. After restoration in Zagreb and the Rijeka exhibition, the work was restored to Vela Luka and is currently in its storerooms, together with other valuable works of the art holdings of this Vela Luka institution.

It is planned that the work of Tomislav Gotovac, with other works of the valuable International Donation Collection of Drawings, Prints and Small-Scale Sculptures be permanently shown in the exhibition venue of the Museum Collections of the Vela Luka Culture Centre.